

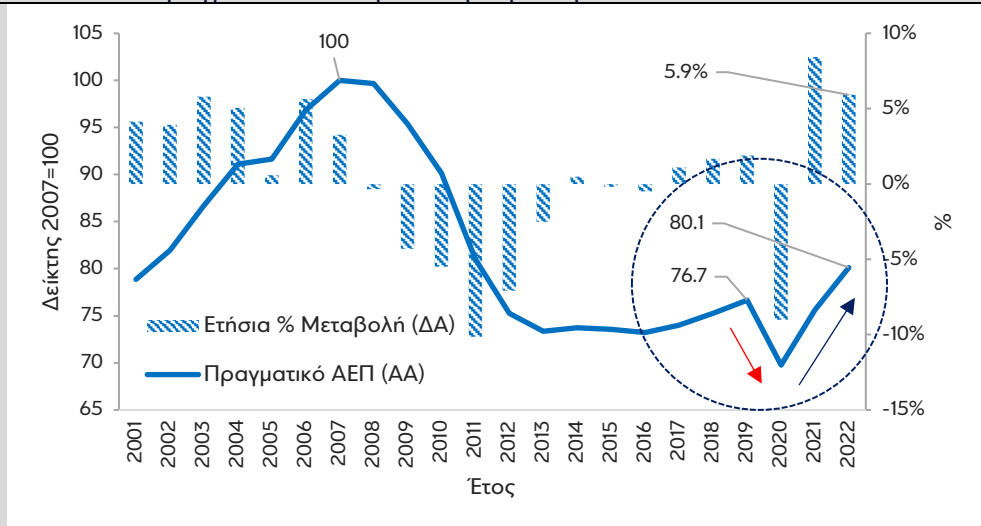
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

10 Μαρτίου 2023, Τεύχος 454

Ισχυρός ρυθμός μεγέθυνσης αλλά και υψηλό έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο το 2022

Μετά τη βαθιά ύφεση το 2020 και την απότομη ανάκαμψη το 2021, η ελληνική οικονομία, στηριζόμενη κυρίως στη μεταπανδημική εγχώρια ζήτηση και σε δεύτερο βαθμό στις τουριστικές εισπράξεις (εξαγωγές υπηρεσιών), παρέμεινε σε ισχυρή ανοδική τροχιά το 2022 υπερβαίνοντας σε όρους πραγματικού ΑΕΠ τα προ πανδημίας επίπεδα κατά 4,5% (βλέπε Σχήμα 1).¹ Ωστόσο, αυτό το αποτέλεσμα συνοδεύτηκε από υψηλό έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο, δηλαδή η δαπάνη των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων και της κυβέρνησης για αγορά αγαθών και υπηρεσιών υπερέβη κατά πολύ την εγχώρια παραγωγή (=εισόδημα), συγκεκριμένα κατά €19,6 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές (9,4% του ΑΕΠ).

Σχήμα 1: Ελλάδα – Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε την Τρίτη 7 Μαρτίου 2023 η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 5,9% – υπεραποδίδοντας έναντι της Ευρωζώνης και της ΕΕ-27 (3,5%) – από 8,4% το 2021 και -9,0% το 2020.²

¹ Εναλλακτικά, το πραγματικό ΑΕΠ του 4^{ου} τριμήνου 2022 ήταν υψηλότερο κατά 6,4% σε σύγκριση με το 4^ο τρίμηνο 2019.

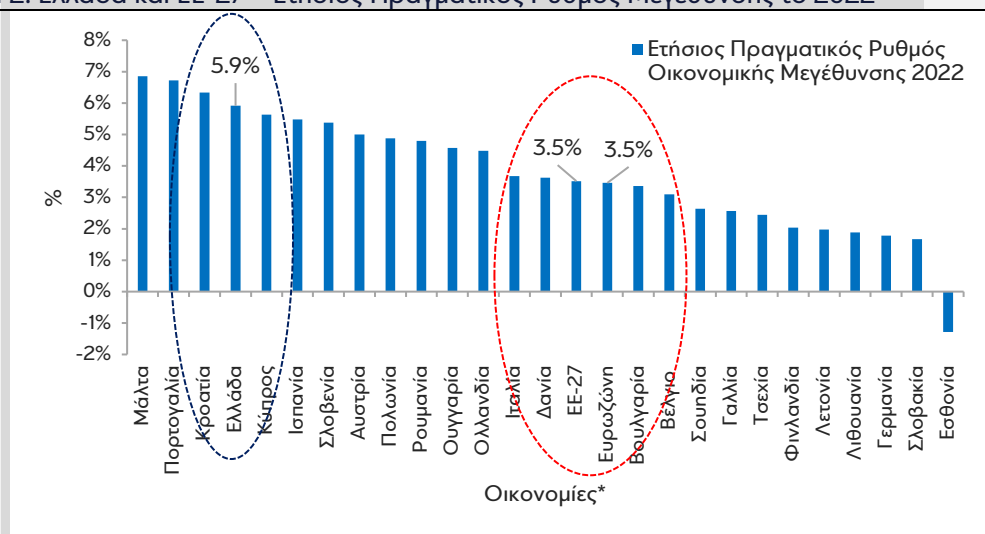
² Το 4^ο τρίμηνο 2022, παρά τη χειροτέρευση του δείκτη οικονομικού κλίματος και του δείκτη PMI μεταποίησης, παρά τη μείωση των δεικτών όγκου λιανικού και χονδρικού εμπορίου, ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης επιταχύνθηκε στο 1,4% QoQ / 5,2% YoY από 0,4% QoQ / 4,4% YoY το 3^ο τρίμηνο 2022. Η στατιστική επίδραση βάσης (carry-over) για το έτος 2023 διαμορφώθηκε στις 1,5 ποσοστιαίες μονάδες,

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

Εξαιρώντας την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο (για το Λουξεμβούργο δεν υπάρχουν ακόμα διαθέσιμα στοιχεία από τη Eurostat), η επίδοση της ελληνικής οικονομίας σε όρους πραγματικού ρυθμού μεγέθυνσης το 2022 ήταν η τέταρτη υψηλότερη ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 (ΕΕ-27).³ Αναλυτικά, στην πρώτη θέση ήταν η Μάλτα με 6,9% και ακολούθησαν (βλέπε Σχήμα 2): Πορτογαλία (6,7%), Κροατία (6,3%), Ελλάδα (5,9%), Κύπρος (5,6%), Ισπανία (5,5%), Σλοβενία (5,4%), Αυστρία (5,0%), Πολωνία (4,9%), Ρουμανία (4,8%), Ουγγαρία (4,6%), Ολλανδία (4,5%), Ιταλία (3,7%), Δανία (3,6%), ΕΕ-27 (3,5%), Ευρωζώνη (3,5%), Βουλγαρία (3,4%), Βέλγιο (3,1%), Σουηδία (2,6%), Γαλλία (2,6%), Τσεχία (2,4%), Φινλανδία (2,0%), Λετονία (2,0%), Λιθουανία (1,9%), Γερμανία (1,8%), Σλοβακία (1,7%) και Εσθονία (-1,3%).

Σχήμα 2: Ελλάδα και ΕΕ-27 – Ετήσιος Πραγματικός Ρυθμός Μεγέθυνσης το 2022

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημείωση: *πλην της Ιρλανδίας και του Λουξεμβούργου.

Ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους συνιστωσών της δαπάνης στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 5,9% το 2022; Κυρίαρχος ήταν ο ρόλος της εγχώριας ζήτησης, ενώ οι καθαρές εξαγωγές είχαν αρνητική συμβολή. Συγκεκριμένα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της ιδιωτικής κατανάλωσης ανέβασε ταχύτητα στο 7,8% από 5,8% το 2021, αποδεικνύοντας ότι παρά τις πληθωριστικές πιέσεις η μεταπανδημική ορμή για κατανάλωση, ειδικά υπηρεσιών, διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα το 2022. Η αύξηση της απασχόλησης και των ονομαστικών μισθών, τα μέτρα στήριξης κατά της ενεργειακής κρίσης και οι συσσωρευμένες αποταμιεύσεις αποτέλεσαν τις κύριες πηγές χρηματοδότησης των καταναλωτικών δαπανών των νοικοκυριών. Ο ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου αυξήθηκε με υψηλό ρυθμό της τάξης του 21,8% από 21,4% το 2021, ωστόσο αυτό το αποτέλεσμα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό – κοντά στο 60% – στη συσσώρευση αποθεμάτων. Οι επενδύσεις παγίων στηριζόμενες στις κατηγορίες των κατοικιών, των άλλων κατασκευών, του μεταφορικού και του

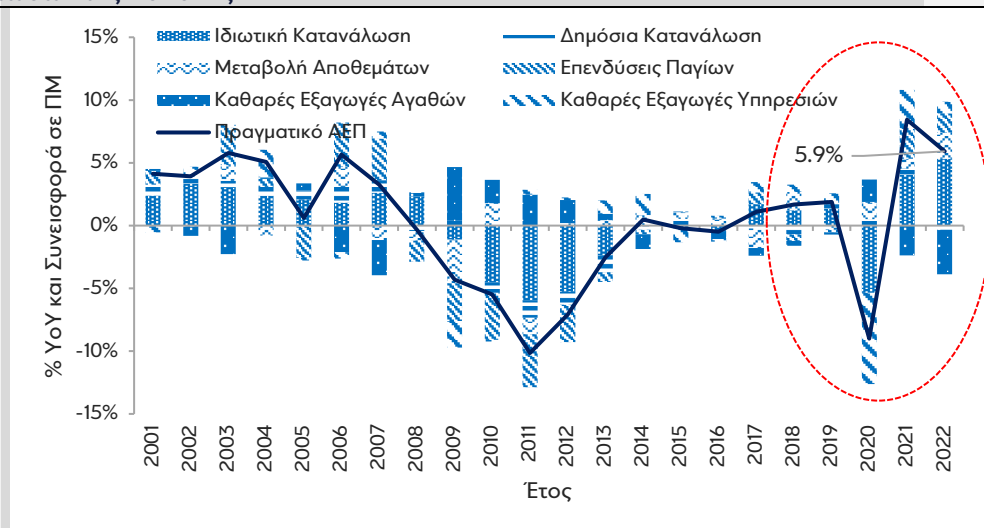
δηλαδή αν η οικονομία παραμείνει στάσιμη για τα επόμενα τέσσερα τρίμηνα (%QoQ=0), τότε ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης του 2023 θα είναι ίσος με 1,5%.

³ Αν το μέτρο σύγκρισης είναι η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2022 σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα, η ελληνική οικονομία καταλαμβάνει τη δέκατη τέταρτη θέση ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ-27 (πλην της Ιρλανδίας και του Λουξεμβούργου). Στην πρώτη θέση είναι η Κροατία με 9,9% και ακολουθούν: Πολωνία (9,8%), Μάλτα (9,2%), Σλοβενία (9,1%), Λιθουανία (8,0%), Κύπρος (7,7%), Ουγγαρία (6,9%), Βουλγαρία (6,8%), Ρουμανία (6,8%), Δανία (6,5%), Εσθονία (6,0%), Σουηδία (5,8%), Ολλανδία (5,3%), Ελλάδα (4,5%), Λετονία (3,8%), Βέλγιο (3,5%), Πορτογαλία (3,3%), ΕΕ-27 (3,0%), Αυστρία (2,7%), Φινλανδία (2,7%), Ευρωζώνη (2,3%), Σλοβακία (1,2%), Γαλλία (1,0%), Ιταλία (1,0%), Γερμανία (0,6%), Τσεχία (0,2%) και Ισπανία (-1,3%).

μηχανολογικού εξοπλισμού ενισχύθηκαν κατά 11,7% από 20,0% το 2021. Η δημόσια κατανάλωση, μετά από 3 συνεχή χρόνια επέκτασης, συρρικνώθηκε κατά 1,6% αντανακλώντας εν μέρει την άρση πολλών από τα μέτρα κατά της πανδημίας. Τέλος, σε ό,τι αφορά τον εξωτερικό τομέα, οι εισαγωγές ενισχύθηκαν με ρυθμό της τάξης του 10,2% (11,2% στα αγαθά και 7,2% στις υπηρεσίες) υπερβαίνοντας κατά πολύ τον αντίστοιχο ρυθμό αύξησης των εξαγωγών (4,9% στο σύνολο, 0,4% στα αγαθά και 9,9% στις υπηρεσίες).

Βάσει των προαναφερθέντων μεγεθών, η εγχώρια ζήτηση πρόσθεσε προσεγγιστικά 8,6 ποσοστιαίες μονάδες (ΠΜ) στην ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ το 2022 (ιδιωτική κατανάλωση +5,3 ΠΜ, δημόσια κατανάλωση -0,3 ΠΜ, μεταβολή αποθεμάτων +2,1 ΠΜ, επενδύσεις παγίων +1,5 ΠΜ, βλέπε Σχήμα 3) και οι καθαρές εξαγωγές αφαίρεσαν προσεγγιστικά 2,5 ΠΜ (καθαρές εξαγωγές αγαθών -3,5 ΠΜ και καθαρές εξαγωγές υπηρεσιών +0,9 ΠΜ).⁴

Σχήμα 3: Ελλάδα – Ετήσιος Πραγματικός Ρυθμός Μεγέθυνσης και Συνεισφορά των Επί Μέρους Συνιστωσών της Δαπάνης

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΠΜ ορίζουμε τις ποσοστιαίες μονάδες.

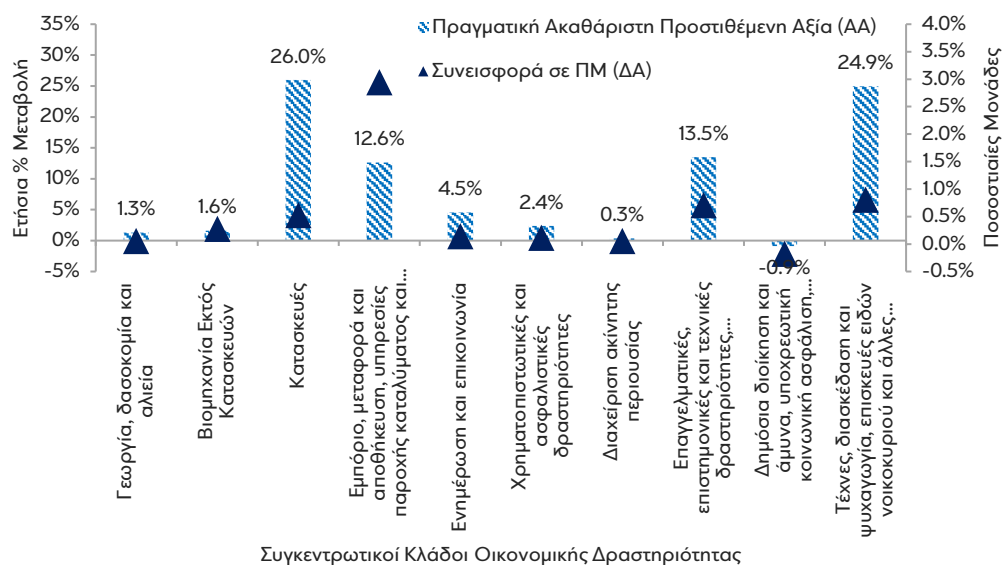
Ποια ήταν η συνεισφορά των επί μέρους κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 5,9% το 2022; Στο Σχήμα 4 παρουσιάζουμε: πρώτον (αριστερός άξονας) την ετήσια μεταβολή της πραγματικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που παρήχθη σε δέκα συγκεκριμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας το 2022 και δεύτερον (δεξιός άξονας) τη συνεισφορά των εν λόγω κλάδων στην ετήσια μεταβολή του συνόλου της πραγματικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που παρήχθη στην ελληνική οικονομία το 2022.⁵ Οι κατασκευές κατέγραψαν τη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση σε όρους πραγματικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (26,0%, συνεισφορά 0,5 ΠΜ) και ακολούθησαν: τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία (24,9%, 0,8 ΠΜ), επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες (13,5%, 0,7 ΠΜ), εμπόριο, μεταφορά και αποθήκευση, υπηρεσίες παροχής καταλύματος και υπηρεσίες εστίασης (12,6%, 2,9 ΠΜ), ενημέρωση και επικοινωνία (4,5%, 0,1 ΠΜ), χρηματοπιστωτικές

⁴ Βάσει των αλυσωτών δεικτών όγκου, το άθροισμα της εγχώριας ζήτησης και των καθαρών εξαγωγών δεν ισούται ακριβώς με το πραγματικό ΑΕΠ. Αντιθέτως, όταν οι μεταβλητές υπολογίζονται σε τρέχουσες τιμές, το προαναφερθέν άθροισμα ισούται ακριβώς με το ονομαστικό ΑΕΠ.

⁵ Προσθέτοντας στη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (σε βασικές τιμές) τους φόρους επί των προϊόντων και αφαιρώντας τις επιδοτήσεις επί των προϊόντων καταλήγουμε στο ΑΕΠ (σε αγοραίες τιμές).

και ασφαλιστικές δραστηριότητες (2,4%, 0,1 ΠΜ), βιομηχανία πλην κατασκευών (1,6%, 0,3 ΠΜ), γεωργία, δασοκομία και αλιεία (1,3%, 0,1 ΠΜ), διαχείριση ακίνητης περιουσίας (0,3%, 0,1 ΠΜ) και δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα (-0,9%, -0,2 ΠΜ).

Σχήμα 4: Ελλάδα – Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής της Πραγματικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας στους Επί Μέρους Συγκεντρωτικούς Κλάδους Οικονομικής Δραστηριότητας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

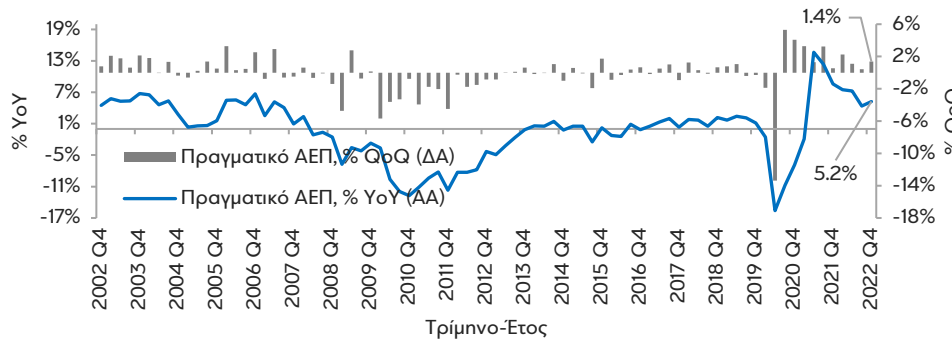
Σημείωση: ως AA ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 4^ο τρίμηνο 2022 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +5,2% YoY (+4,4% YoY το Q3 2022 και +8,6% YoY το Q4 2021) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +1,4% QoQ (+0,4% QoQ το Q3 2022 και +0,5% QoQ το Q4 2021)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2023: 2022 +5,5%, 2023 +1,2%, 2024 +2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q4 2002–Q4 2022

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,1%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +14,6% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -15,6% (Q2 2020)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

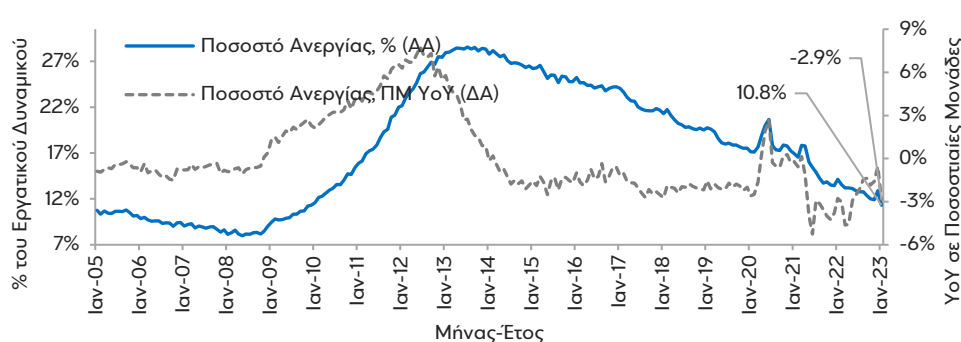
Δημοσίευση: 7/3/2023 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 7/6/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιανουάριο 2023 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 10,8% (12,4% τον Δεκέμβριο 2022 και 13,7% τον Ιανουάριο 2022) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 12,2% (12,4% τον Δεκέμβριο 2022 και 14,6% τον Ιανουάριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2022 +12,6%, 2023 +12,6%, 2024 +12,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 1/2005-1/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 17,2%

Μέγιστο: 28,1% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,5% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ, μοναδ,

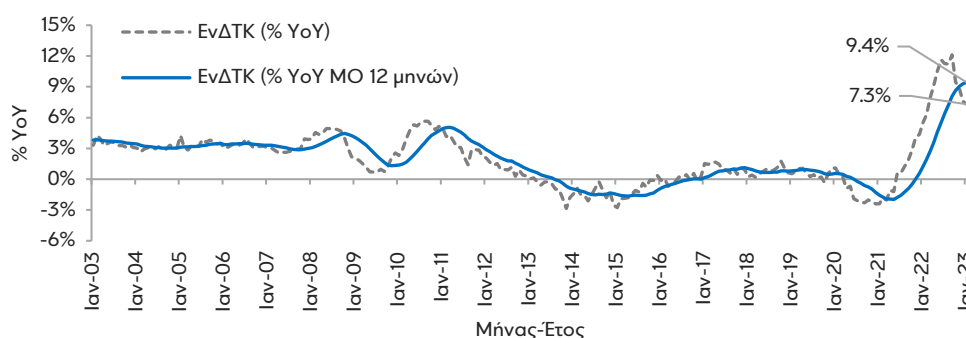
Δημοσίευση: 2/3/2023

Επομ. δημ.: 31/3/2023

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Ιανουάριο 2023 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +7,3% YoY (+7,6% YoY τον Δεκέμβριο 2022 και +5,5% YoY τον Ιανουάριο 2022) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 9,4% YoY (9,3% YoY τον Δεκέμβριο 2022 και 1,2% YoY τον Ιανουάριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2023: 2022 +9,3%, 2023 +4,5%, 2024 +2,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 1/2003-1/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,9%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

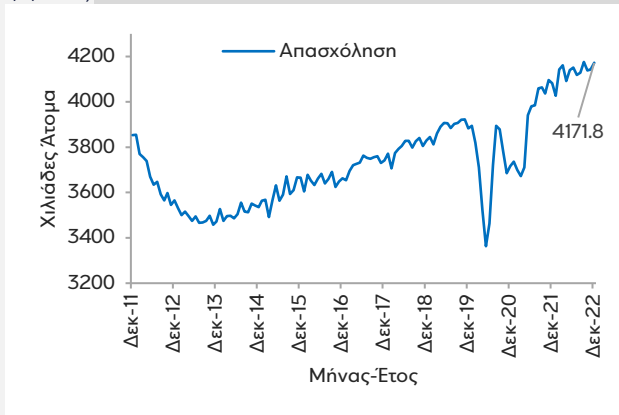
Δημοσίευση: 15/2/2023

Επομ. δημ.: 13/3/2023

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

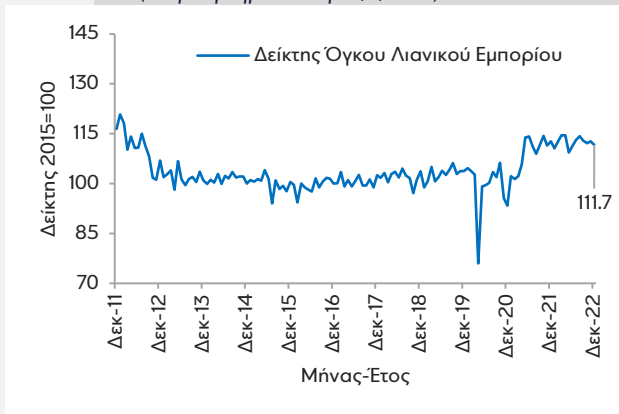
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +2,9% YoY τον Ιαν-23 από +2,2% YoY τον Δεκ-22, +5,1% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-23 (12Μ) από +7,1% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-22 (επομένη δημοσίευση: 31/3/2023)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 107,5 ΜΔ τον Φεβ-23, +1,6 ΜΔ MoM και -6,4 ΜΔ YoY τον Φεβ-23 από +2,2 ΜΔ MoM και -7,1 YoY ΜΔ τον Ιαν-23 (επόμενη δημοσίευση: 30/3/2023)

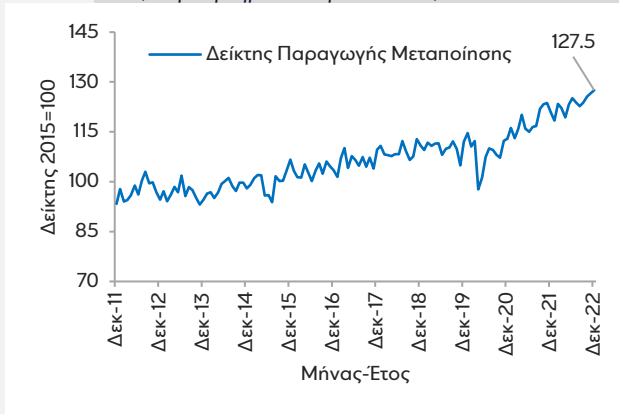
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -1,0% MoM και -0,9% YoY τον Δεκ-22 από +0,6% MoM και +1,1% YoY τον Νοε-22, +3,0% YoY την περίοδο Ιαν-22 – Δεκ-22 (12Μ) από +10,4% YoY την περίοδο Ιαν-21 – Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 31/3/2023)

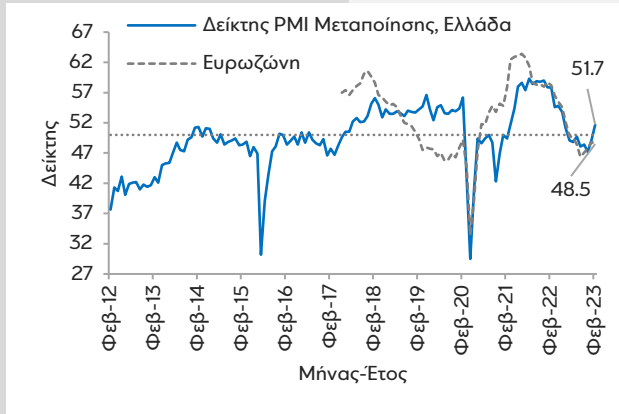
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -47,4 ΜΔ τον Φεβ-23, -6,0 ΜΔ MoM και -8,5 ΜΔ YoY τον Φεβ-23 από +6,5 ΜΔ MoM και -0,9 YoY ΜΔ τον Ιαν-23 (επόμενη δημοσίευση: 30/3/2023)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +0,8% MoM και +5,5% YoY τον Δεκ-22 από +0,8% MoM και +2,3% YoY τον Νοε-22, +4,4% YoY την περίοδο Ιαν-22 – Δεκ-22 (12Μ) από +8,9% YoY την περίοδο Ιαν-21 – Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 10/3/2023)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 51,7 ΜΔ τον Φεβ-23, +2,5 ΜΔ MoM και -6,1 ΜΔ YoY τον Φεβ-23 από +2,0 ΜΔ MoM και -8,7 ΜΔ YoY τον Ιαν-23 (επόμενη δημοσίευση: 3/4/2023)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Δρ. Δημήτριος Ξαδάκτυλος
Οικονομικός Αναλυτής
v-dexadakylos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 449

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endorferontos>
Ακολουθήστε μας στο **Twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

